

KATEDRÁLNY INFOLIST

18. – 24.7.2011

Liturgický kalendár:

Streda	20.7.	Sv. Apolinára, biskupa a mučeníka	<i>Lub. spom.</i>
Štvrtok	21.7.	Sv. Vavrinca z Brindisi, kňaza a učiteľa Cirkvi	<i>Lub. spom.</i>
Piatok	22.7.	Sv. Márie Magdalény	<i>Spomienka</i>
Sobota	23.7.	Sv. Brigity, reholníčky, spolupatrónky Európy	<i>Sviatok</i>
Nedeľa	24.7.	17. NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“	

**UPOZORŇUJEME,
ŽE POČAS MESIACOV JÚL A AUGUST
SVATÉ OMŠE V SOBOTU O 8.30 NEBUDÚ!**

ŽIVOT VO FARNOSTI

- **Sviatostné manželstvo** si 9. júla vyslúžili dva páry: Ľubomír Uhrin a Zuzana Babišová, Mário Zeumer a Silvia Magurská.
 - V uplynulom týždni darovali **na dvere kostola**: bohuznámy 10 €, bohuznáma rodina zo Seliec 20 €.
- K 17. júlu sa na dvere vyzbieralo 4.315 €. Ostáva nám vyzbierať ešte 2.885 €.
- Za všetky finančné dary vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplat'.

SVÄTÁ OMŠA (41.)

LITURGICKÉ SLÁVENIE EUCHARISTIE (24. časť)

PRIEBEH SLÁVENIA – LITURZIA EUCHARISTIE (1.)

Po liturgii slova nasleduje liturgia Eucharistie. Je to druhá časť svätej omše, ktorá veľmi úzko súvisí s prvou časťou. Vysluhovanie sviatostí si

vyžaduje predchádzajúce hlásanie Božieho slova, z ktorého prýšti viera. Sviatosti sú sviatosťami viery. Teda vieru predpokladajú. A viera je z počutia Božieho slova. Ním sa viera živí a upevňuje.

Teda, aj keď sa omša skladá z dvoch osobitných častí, tieto časti tvoria neporušiteľnú jednotu.

Liturgia Eucharistie sa skladá z tých základných prvkov, ktoré použil sám Ježiš Kristus pri Poslednej večeri, keď ustanovil obeť svätej omše a veľkonočnú hostinu. Kňaz v zastúpení Krista koná to isté aj teraz, ako to sám Pán kázal robiť na jeho pamiatku.

A tak liturgiu Eucharistie môžeme rozdeliť na tri časti. Je to:

1. príprava obetných darov,
2. eucharistická modlitba a
3. obrady prijímania.

PRÍPRAVA OBETNÝCH DAROV

Obrad prípravy obetných darov sa odvodzuje od úkonu Pána Ježiša, ktorý pri Poslednej večeri vzal do rúk chlieb a kalich s vínom, aby ich dal potom učeníkom. Je to veľmi jednoduchý obrad. Ide tu o zabezpečenie hmotných darov (matérie), potrebných na slávenie Eucharistie. Na začiatku Cirkvi sa postaralo iba o to, aby bol na oltári chlieb a víno a aby sa týmito darmi mohla sláviť Eucharistia. Nový misál nedáva tomuto obradu nijaké teologické ani symbolické výklady.

Najstaršie svedectvo zanechal sv. Justín, mučeník, apologéta († okolo roku 166). Píše: „Po skončení modlitby (veriacich) sa prinesie chlieb, víno a voda.“

Okrem chleba a vína prinášali dary pre potreby Cirkvi, pre chudobných a na výživu duchovných. Už oddávna bolo zvykom označovať dary pre Cirkev a chudobných ako dar Bohu, ba ako obeť. Prinášali sa rozličné plody, ovocie, z kvetov sa vyberali ruže a ľalie.

Okolo roku 600 vyzeralo ofertórium, čiže obrad prípravy darov tak, že ľud slávnostne prinášal obetné dary na obetný stôl, pričom sa spievalo.

Od 11. storočia sa prinášanie obetných darov nahradzovalo zbierkou peňazí. Postupne obetný sprievod zanikal, spev, ktorý mal doprevádzať tento sprievod, sa skrátil. Súčasne sa však priberal rad modlitieb, ktoré sa kňaz modlil, aby sa vyplnila medzera, ktorá vznikla vypadnutím obetného sprievodu.

Obnovený obrad prípravy obetných darov

Pri obnove misála sa modlitby na „obetovanie“ museli zreformovať najviac. Celý obrad prípravy obetných darov - ako sa teraz nazýva „obetovanie“ - má teraz jednoduchú, vznešenú a pravdivú podobu. Obrady sa zjednodušili a zaviedli sa celkom nové modlitby sprevádzajúce polozenie chleba a kalicha na oltár s aklamáciou (zvolaním) ľudu. Tieto celkom nové prvky však majú pôvod v ďakovnej modlitbe pri hostinách v Ježišových časoch.

Odstránil sa názov „obetovanie“ (*offertorium*) a zaviedol sa názov „príprava obetných darov“ (*praeparatio donorum*). Slovo *offertorium* sa ponecháva na označenie spevu pri prinášaní obetných darov.

Zmena názvu tejto časti omše dáva do jasnejšieho svetla prípravu obetných darov, ako takých, a premenené dary ako Kristovo telo a krv, čo je vlastná eucharistická obeta.

A tak teraz možno rozdeliť obrad prípravy obetných darov na tieto časti:

1. príprava oltára,
2. prinášanie obetných darov,
3. spev na ofertórium, čiže pieseň počas obetného sprievodu,
4. polozenie darov na oltár,
5. umývanie rúk,
6. výzva na modlitbu,
7. modlitba nad obetnými darmi.

Pri tejto časti možno použiť aj incenzáciu obetných darov, oltára a ľudu, ale už bez sprievodných modlitieb. Používa sa na veľké slávnosti a sviatky.

Táto nová forma prinášania obetných darov nám môže ešte lepšie pomôcť prinášať Bohu na obetu seba samých. Pri prinášaní a odovzdaní darov kladieme aj svoju túžbu mať plnšiu účasť na Kristovej obete. Ak so živou vierou sledujeme obrad prípravy obetných darov, môžeme naozaj mať veľký duchovný úžitok.

Príprava oltára

Príprava oltára spočíva v tom, že prisluhujúci na oltár položí korporál, purifikatórium, kalich a misál. Tieto predmety nemajú byť na oltári hneď od začiatku omše. Len vtedy, keď niet posluhujúcich (miništrantov) sa môže urobiť takáto výnimka.

Ako miestom liturgie slova je ambona, tak zasa oltár je stredom liturgie Eucharistie.

Oltár je symbolom Krista. Tento symbol je výrazný, keď sa hovorí o bozku oltára. Je to pozdrav a úcta Kristovi zo strany Cirkvi, jeho nevesty.

V prvých storočiach býval oltár z dreva. V časoch prenasledovania to bolo samozrejmé. V gréckej cirkvi sa vyhýbali slovu oltár, hovoria o „svätom stole“. Hovoriť viac o stole ako o oltári určuje fakt, že novozákonná obeta sa začala pri Poslednej večeri, do ktorej Kristus vložil svoju obetu na kríži.

U pohanov sa stala obeta posvätným dotykom s oltárnym kameňom. Novozákonná obeta zasa sama posväcuje oltár; toto posvätenie sa uskutočňuje Kristovou prítomnosťou. V Eucharistii nemáme krvavé obety Starého zákona, ale obetu novú, Kristovu, a to nekrvavú.

Eucharistická obeta je obetou preto, lebo je pokračovaním Poslednej večere a aktuálnym sprítomnením Kristovho veľkonočného tajomstva. Kristus sa stáva prítomným na oltári ako pokrm a nápoj pre život Cirkvi. Vzťah medzi Obetou a Večerou ustanovil sám Kristus: jeho veľkonočným tajomstvom sa eucharistický stôl stal stolom obetným.

(Pokračovanie nabudúce)